

Q.P. Code : 31211

[Time: 2.30 Hours]

[Marks: 75]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. All questions are compulsory.

- Q.1 Discuss the topic given below with reference to any one fundamental right, fundamental duty or directive principle. **15**
- a. Linking of Aadhar Card to Banks and the right to privacy.
- OR**
- b. The controversy surrounding the release of the film PADMAVAT
- Q.2 Answer any one of the following: **15**
- a. What are the fundamental duties? Distinguish between fundamental duties & directive principles of state policy.
- OR**
- b. What are the features of a democracy? Do you think India is a successful democracy?
- Q.3 Answer either A or B. **07**
- a. i. Explain any FOUR non-democratic forms of government with example. **07**
ii. Discuss the Preamble in brief **08**
- OR**
- b. i. What is the importance of regional parties in the functioning of the central government? **07**
ii. Elaborate the role of media as a watch dog of democracy. **08**
- Q.4 Answer either A or B. **07**
- a. i. What is the Dalit movement in Maharashtra about? **07**
ii. What is the role of the Dominant Caste in Maharashtra politics? **08**
- OR**
- b. i. How has the digital media impacted the Indian youth's participation in the electoral process? **07**
ii. Explain in detail the issue of the Uniform Civil Code. **08**
- Q.5 Answer any THREE of the following: **15**
- a. Panchayati Raj
b. Opinion Polls
c. Samajwadi Party
d. Role of Election Commissioner
e. Quasi Federalism in India

वेळ : २.३० तास

गुण : ७५

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे

२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात

प्र.१ खालीलपैकी कोणतीही एक घटना जी मूलभूत हक्क, मूलभूत कर्तव्ये आणि मार्गदर्शक तत्वांच्या संदर्भात आहे त्याविषयी चर्चा करा. १५

१. आधारकार्डची बँकांना जोडणी आणि खासगीपणाचा हक्क

किंवा

२. पद्मावती चित्रपटाच्या प्रदर्शनासंबंधी विवाद

प्र. २. खालीलपैकी कोणतीही एक प्रश्न सोडवा

१५

अ. भारतीय नागरिकांची मूलभूत कर्तव्ये कोणती ? मूलभूत कर्तव्ये आणि मार्गदर्शक तत्वे यांच्यातील फरक स्पष्ट करा

किंवा

ब. लोकशाहीची वैशिष्ट्ये कोणती ? भारतात यशस्वीपणे लोकशाही राबवली जात आहे. यांच्याशी तुम्ही सहमत आहात का ?

प्र. ३ अ किंवा ब यापैकी एकाचे उत्तर लिहा

अ. i कोणत्याही ४ अलोकशाही शासनाचे प्रकार उदाहरणासहीत स्पष्ट करा ७

अ.ii राज्यघटनेच्या प्रस्तावनांची थोडक्यात चर्चा करा ८

किंवा

ब. i केंद्र सरकार चालवण्यासाठी प्रादेशिक पक्षांचे महत्त्व काय स्पष्ट करा ७

ब. ii लोकशाहीचा रक्षक म्हणून माध्यमांची भूमिका स्पष्ट करा ८

प्र. ४ अ किंवा ब यापैकी एकाचे उत्तर लिहा

अ. i महाराष्ट्रातील 'दलित चळवळ' यावर भाष्य करा ७

अ. ii महाराष्ट्रातील राजकारणातील वर्चस्ववादी जातीची भूमिका स्पष्ट करा ८

किंवा

ब. i मतदान प्रक्रियेतील भारतीय युवकांच्या सहभागाबाबत डिजिटल माध्यमाचा प्रभाव कसा पडला ? ७

ii समान नागरी कायद्याचा मुद्दा विस्तृतपणे स्पष्ट करा ८

प्र. ५ टिपा लिहा (कोणत्याही ३)

- अ. पंचायत राज
- ब. निवडणूक पूर्व मतपडताळणी
- क. समाजवादी पक्ष
- ड. निवडणूक आयुक्ताची भूमिका
- इ. संघराज्यवाद

१५
